

BELÜGYMINISZTERIUM

HK 1/98 BM ut
BELŐ HASZNÁLATRA!

Szám: 10—22/27/1982.

N° 0011 ✓

A
MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK
27/1982. számú
PARANCSA

Budapest, 1982. évi augusztus hó 25-én.

Szám: 10—22/27/1982.

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK**

27/1982. számú

P A R A N C S A

a Járőr- és Őrszolgálati Szabályzat kiadásáról

Budapest, 1982. évi augusztus hó 25-én.

A közbiztonsági, közlekedési járőr- és őrszolgálat továbbfejlesztése, hatékonyságának növelése érdekében kiadom a Járőr- és Őrszolgálati Szabályzatot (a továbbiakban: szabályzat) és

m e g p a r a n c s o l o m :

1. A területi rendőri szervek vezetői a szabályzat rendelkezései alapján tervezzék, szervezzék és irányítsák a közbiztonsági és közlekedési járőr- és őrszolgálat ellátását.
2. A szabályzat rendelkezéseit a BM Országos Rendőr-főkapitányság és a területi rendőri szervek vezetői állományának, illetőleg a közbiztonsági és közlekedési szolgálat beosztottainak 1983. március 31-ig oktatni kell. Az oktatás megszervezésére a közbiztonsági és a személyügyi miniszterhelyettes együttesen intézkedjen.

3. A szabályzat 1983. április 1-én lép hatályba. Ezzel egyidejűleg az 1/1971. számú belügyminiszteri parancsal kiadott „Szabályzat a járőr- és őrszolgálat szervezéséhez, irányításához és ellátásához”, a 3/1978. számú BM helyettesi parancs és a 6/1980. számú BM helyettesi intézkedés hatályát veszti.

DR. HORVÁTH ISTVÁN s. k.,
belügyminiszter

Készült: 4900 példányban.
Kapják: elosztó szerint.

A JÁRŐR-ŐRSZOLGÁLATOT SZERVEZŐ, IRÁNYÍTÓ VEZETŐK HATÁSKÖRE, FELADATA

A megyei rendőr-főkapitányok közbiztonsági és közlekedési — a Budapesti Rendőr-főkapitányság közbiztonsági — osztályvezetőjének (a továbbiakban: főkapitánysági osztályvezető) hatásköre, feladata

1. A főkapitánysági osztályvezető — a Budapesti Rendőr-főkapitányságon a Gépkecsiző Járőr és Őrszolgálati Parancsnokság (a továbbiakban: GOP) és a közlekedésrendészet

Járőr- és Őrszolgálati Szabályzat

ja feladatát a járőr- és őrszolgálati egységek helyettesítőjeként személyesen feladja az osztályok munkájáért, példátlanul, erkölcsi felelősséget vállalva.

2. A rendőr-főkapitányság egyenruhájában és a belügyi rendelkezésekben meghatározott hatáskörrel rendelkezik. Véleményem a közbiztonsági és közlekedési állomány személyzetét legyeleiben készített előtanúsztásokat, javaslatokat, részt vesz a rendkívüli események kivizsgálásában, közreműködik a szakmai képzés és továbbképzés szervezésében és végrehajtásában. Intézi a beosztottjai szolgálati tevékenységével összefüggő közérdekű bejelentéseket, javaslatokat és a panaszokat.

3. Szervezi az osztály munkáját, a legfontosabb feladatokat — az érintett szolgálati egységek beérkezéskor — éves munkatervben rögzíti. Közvetlenül irányítja az osztályvezetők tevékenységét, hetenként eligazítja, beszámoltatja őket.

4. A Karhatalmi Operatív Törzs vezetőjeként szervezi és vezeti a karhatalmi fegyveres biztosítási feladatok végrehajtását, irányítja a kijelölt rendőri állomány karhatalmi képzettségét, segíti az együttműködésre utalt erők felkészítését. Gondoskodik az egységek naprakészéről.

**A JÁRŐR-, ŐRSZOLGÁLATOT SZERVEZŐ,
IRÁNYÍTÓ VEZETŐK HATÁSKÖRE, FELADATA**

A megyei rendőr-főkapitányságok közbiztonsági és közlekedési — a Budapesti Rendőr-főkapitányság közbiztonsági — osztályvezetőjének (a továbbiakban: főkapitánysági osztályvezető) hatásköre, feladata

1. A főkapitánysági osztályvezető — a Budapesti Rendőr-főkapitányságon a Gépkocsizó Járőr és Őrszolgálati Parancsnokság (a továbbiakban: GÖP) és a közlekedésrendészet vezetője — a rendőr-főkapitány közbiztonsági helyettesének közvetlen alárendeltje. Előljárója az osztály beosztottjainak, személyében felelős az alosztályok munkájáért, politikai, erkölcsi, fegyelmi helyzetéért.
2. A rendőr-főkapitányság ügyrendjében és a belügyi rendelkezésekben meghatározott hatáskörrel rendelkezik. Véleményezi a közbiztonsági és közlekedési állomány személyzeti ügyeiben készített előterjesztéseket, javaslatokat, részt vesz a rendkívüli események kivizsgálásában, közreműködik a szakmai képzés és továbbképzés szervezésében és végrehajtásában. Intézi a beosztottjai szolgálati tevékenységével összefüggő közérdekű bejelentéseket, javaslatokat és a panaszokat.
3. Szervezi az osztály munkáját, a legfontosabb feladatokat — az érintett szolgálati ágakkal összehangoltan — éves munkatervben rögzíti. Közvetlenül irányítja az alosztályvezetők tevékenységét, hetenként eligazítja, beszámoltatja őket.
4. A Karhatalmi Operatív Törzs vezetőjeként szervezi és vezeti a karhatalmi, fegyveres biztosítási feladatok végrehajtását. Irányítja a kijelölt rendőri állomány karhatalmi kiképzését, segíti az együttműködésre utalt erők felkészítését. Gondoskodik az okmányok naprakésztségéről.

5. Szervezi és irányítja a vízi és légirendészeti feladatok el-látását, ellenőrzi a vonatkozó rendelkezések érvényesülését.
6. Szervezi és vezeti a közúti közlekedési akciókat, együtt-működik a társosztályokkal a közbiztonsági, vasúti akciók szervezésében és a végrehajtás irányításában.
7. Szervezi és irányítja a közbiztonsági és közlekedésbizton-sági megelőző, propaganda tevékenységet. Ellátja a Köz-lekedésbiztonsági Tanács szervezetében betöltött tisztség-ből adódó feladatokat.
8. Ellenőrzi a polgári fegyveres őrsegek működésére vonatko-zó rendelkezések érvényesülését, közreműködik a kiképzé-si, továbbképzési feladatok végrehajtásában.
9. Szoros munkakapcsolatot tart a társszolgálati ágak veze-tőivel. Félévente vizsgálja, értékeli a megyei közbiztonsági és közlekedésbiztonsági helyzetet, — különös tekintettel a közterületeken elkövetett erőszakos, garázda jellegű és a közlekedési bűncselekmények, továbbá az elzárással is sújt-ható és a kiemelt közúti közlekedési szabálysértések ala-kulására — a rendőrkapitányságok közbiztonsági és közle-kedési szerveinek tevékenységét.
10. A közterületek rendjének szilárdítása, a közbiztonsági és közlekedési munka szakszerűbb és hatékonyabb ellátása érdekében — a rendőrkapitányság vezetőjén keresztül — szakmai célkitűzéseket, konkrét feladatokat határoz meg a szervek részére.
11. Ellenőrzi, értékeli és szakmai iránymutatásaival közvet-le-nül segíti a rendőrkapitányságoknál a körzeti megbízotti, ügyeleti, járőr- és őrszolgálati, továbbá a balesetvizsgálói és helyszínelői feladatok végrehajtását, a foganatosított in-tézkedések, eljárások jogszerűségét. Felhívja a kapitány-ságvezető figyelmét a feltárt hiányosságok megszüntetésé-re, indokolt esetben intézkedést kezdeményez a főkapitány közbiztonsági helyettesénél.

A szabályozott adatgyűjtési, adatszolgáltatási kötelezettsé-gen felül adatot csak a főkapitány közbiztonsági helyette-sének engedélyével kérhet, illetve szolgáltatathat.

12. Kidolgozza, illetve véleményezi a közbiztonsági és közlekedési szolgálati rendszerek működésének — főkapitánysági hatáskörben történő — módosítására, a rendelkezésre álló létszám és anyagi-technikai eszközök átcsoportosítására vonatkozó javaslatokat.
13. Ellenőrzi és szakmai iránymutatásaival segíti az önkéntes rendőri csoportok szervezésével, igénybevételével, kiképzésével, továbbá a KISZ Ifjú Gárda szakalegységek felkészítésével és működésével kapcsolatos rendelkezések érvényesülését, értékeli szolgálati feladataik ellátását. Segíti a közlekedési úttörő őrök szervezését, felkészítését, foglalkoztatását, segédeszközökkel való ellátását.
14. Külön megbízás alapján a rendőr-főkapitányság képviselőjében részt vesz az állami, társadalmi és gazdasági szervek értekezletein. Közbiztonsági és közlekedési szakkérdésekben állásfoglalásra jogosult. A vonatkozó rendelkezésekben meghatározottak szerint kapcsolatot tart a fegyveres erők, fegyveres testületek és a rendészeti szervek kijelölt vezetőivel.

A megyei rendőr-főkapitányságok közbiztonsági, közlekedési, — a Budapesti Rendőr-főkapitányság körzeti megbízotti, őrjárőr, rendezvénybiztosítási és karhatalmi — alosztályvezetőjének (a továbbiakban: alosztályvezető) hatásköre, feladata

15. Az alosztályvezető a főkapitánysági osztályvezetőnek, — a GÖP és a közlekedésrendészet osztályvezetői pedig a GÖP parancsnokának, illetőleg a közlekedésrendészet vezetőjének — közvetlen alárendeltje. Elöljárója az alosztály, illetőleg az osztály beosztottjainak, személyében felelős azok munkájáért, politikai, erkölcsi, fegyelmi helyzetéért.
16. Szolgálati feladatát, hatáskörét — a vonatkozó jogszabályok és belügyi rendelkezések alapján — a főkapitánysági osztályvezető határozza meg. Közvetlenül vezet beosztottjai szolgálati tevékenységét, feladataikat munkaköri leírásban rögzíti.

Rendőrkapitányságok közbiztonsági és közlekedési — kerületi rendőrkapitányság közbiztonsági — osztályvezetőjének (a továbbiakban: osztályvezető) hatásköre, feladata

17. Az osztályvezető a rendőrkapitányság vezetőjének közvetlen alárendeltje. Előljárója az osztály és az alárendeltségébe tartozó rendőrök beosztottjainak, személyében felelős az alosztályok, előadók, rendőrőrsek munkájáért, politikai, erkölcsi, fegyelmi helyzetéért.
18. A belügyi rendelkezésekben és a rendőrkapitányság ügyrendjében meghatározott hatáskörrel rendelkezik. A Személyzeti Munka Szabályzatában rögzítetteknek megfelelően elkészíti, véleményezi, illetőleg jóváhagyja a beosztott állomány személyzeti ügyeiben az előterjesztéseket, javaslatokat. Részt vesz — illetőleg önállóan is eljár — a rendkívüli események kivizsgálásában. Közreműködik a továbbképzés szervezésében. Intézi a beosztottjai szolgálati tevékenységével összefüggő közérdekű bejelentéseket, javaslatokat és a panaszokat.
19. Szervezi az osztály munkáját, a legfontosabb feladatokat — az érintett szolgálati ágakkal összehangoltan — éves munkatervben rögzíti. Közvetlenül irányítja az alosztályvezetők, őrparancsnokok, előadók, fogdaőrparancsnok és az osztályügyeletes tevékenységét; legalább hetenként eligazítja, beszámoltatja őket.
20. A kialakult közbiztonsági és közlekedésbiztonsági helyzet és a várható esemény értékelése alapján kéthetenként meghatározza az alosztályvezetők és az őrparancsnokok részére a közterületi szolgálat tervezésének, a rendelkezésre álló létszám és technika igénybevételi rendjének főbb szempontjait. Térben és időben összehangolja a körzeti megbízottak, közbiztonsági, közlekedési járőrök, őrök szolgálatát, jóváhagyja az alosztályok szolgálattervezetét.
21. Folyamatosan figyelemmel kíséri és értékeli a közterületi szolgálatot ellátó állomány által megelőzhető, megakadályozható és megszakítható jogsértéseket és ezek elkövetését elősegítő körülményeket, a rendőri ellenőrzés céljának,

helyének, idejének helyességét és végrehajtásának eredményességét, a foganatosított intézkedések szakszerűségét és jogszerűségét.

22. Szervezi, vezeti a közúti közlekedési akciók és a fegyveres biztosítási feladatok végrehajtását. Részt vesz a karhatalmi feladatok ellátásában. Közreműködik a közbiztonsági ellenőrző (razzia) szolgálat tervezésében, szervezésében és irányításában.
23. Irányítja a vízi- és légirendészeti feladatok ellátását, ellenőrzi a vonatkozó rendelkezések érvényesülését.
24. Tervezi, szervezi az ellenőrzések végrehajtását. Évente — a kapitányságvezető irányításával — tételesen ellenőrzi a rendőrőrsök, kihelyezett alosztályok működésének rendjét, az állomány helyzetét és szolgálati tevékenységét, az anyagi-technikai eszközök állapotát és használatát. Célellenőrzéseket végez.
25. Ellenőrzi a polgári fegyveres őrségek szolgálati feladatainak ellátását, a fegyverzet tárolására, kezelésére vonatkozó szabályok betartását. Közreműködik szakmai képzésükben és továbbképzésükben.
26. Irányítja az önkéntes rendőri csoportok szervezésével, képzésével és szolgálati igénybevételével összefüggő tevékenységet. Ellenőrzi és szakmai iránymutatásával segíti a vonatkozó rendelkezések érvényesülését. Szervezi a KISZ Ifjú Gárda szakalegységek szolgálati igénybevételét, segíti szakmai felkészítésüket. Közreműködik a közlekedési úttörő őrsök szervezésében és foglalkoztatásában.
27. Az előírt feltételek fennállása esetén kezdeményezi a rendőrhatalom kényszerintézkedések és a gyógyító, megelőző intézkedések elrendelését, továbbá a veszélyes bűnöző nyilvántartásbavételét vagy a mentesítést. Szervezi az osztálynál nyilvántartott személyek ellenőrzését. Vizsgálja az ellenőrzések végrehajtását és szakszerűségét.
28. Külön megbízás alapján kapcsolatot tart a fegyveres erők, fegyveres testületek és a rendészeti szervek kijelölt vezetőivel, továbbá a rendőrkapitányság képviselőjében részt

vesz az állami, társadalmi szervek értekezletein. A kapitányságvezető külön felhatalmazása alapján állásfoglalásra jogosult.

Osztályvezető-helyettes, előadó hatásköre, feladata

29. Az osztályvezető-helyettes és az előadó az osztályvezető közvetlen alárendeltje. Hatáskörét, feladatát az osztályvezető határozza meg. Az osztályvezető akadályoztatása vagy távolléte esetén az osztályvezetői jogkört az osztályvezető-helyettes gyakorolja.

A rendőrkapitányságok — BRFK-n a GÖP és a közlekedésrendészet — alosztályvezetőinek, őrsparancsnokainak hatásköre, feladata

30. A kapitánysági alosztályvezető és az őrsparancsnok az osztályvezető közvetlen alárendeltje. Előljárója az alárendelt egység beosztottjainak, személyében felelős azok munkájáért, politikai, erkölcsi, fegyelmi helyzetéért. Szolgálati feladata ellátása során az alosztályvezető ellenőrizni jogosult a közbiztonsági és közlekedési osztály szolgálatot teljesítő állományát.
31. Folyamatosan figyelemmel kíséri a működési területén elkövetett jogsértéseket és ezekkel összefüggésben értékeli beosztottjai szolgálati tevékenységét, tett intézkedéseik szakszerűségét és jogszerűségét. Következtetéseit hasznosítja a szolgálat tervezésénél és a feladatok meghatározásánál.
32. Tervezi, szervezi és rendszeresen ellenőrzi alárendeltjeinek tevékenységét, szolgálatát. Közvetlenül irányítja helyettesei munkáját.
33. Ellenőrzi, hogy a készített okmányok megfelelnek-e az előírt alaki és tartalmi követelményeknek, gondoskodik nyilvántartásukról, felterjesztésükről, illetőleg továbbításukról. Intézi a hatáskörébe tartozó ügyeket.

34. Parancsnoki tevékenységével, munkakörével összefüggő feladatait, hatáskörét — a 30—33. pontokban foglaltak, továbbá a vonatkozó rendelkezések alapján — az osztályvezető munkaköri leírásba foglalja. A munkaköri leírást a kapitányság vezetője hagyja jóvá.

Alosztályvezető-helyettes, őrsparancsnok-helyettes feladata, jogköre

35. Az alosztályvezető-helyettes, őrsparancsnok-helyettes, az alosztályvezető, illetőleg az őrsparancsnok közvetlen alárendeltje. Szolgálati előjárója az alosztály, illetőleg az őrs szolgálatot ellátó állományának. Munkaköri feladatait, jogkörét az alosztályvezető, illetőleg az őrsparancsnok — az osztályvezető által jóváhagyott — munkaköri leírásban határozza meg.
36. Az alosztályvezető-helyettesek szolgálatuk ellátása során ellenőrizni jogosultak az osztály szolgálatot teljesítő állományát.

II. FEJEZET

AZ ELEMZŐ-ÉRTÉKELŐ MUNKA FŐBB SZEMPONTJAI

37. A terület közrendjének, az állampolgárok nyugalmának és a társadalmi, személyi tulajdon védelmének fokozottabb biztosítása, a rendelkezésre álló erők, eszközök célirányosabb alkalmazása érdekében meghatározott időszakonként a közbiztonsági és közlekedési szervek vezetőinek elemezni, értékelni kell:
- a) a bűnözés adatai közül az ismertté vált bűncselekményeket; különös tekintettel a közterületi szolgálatot ellátó állomány által megelőzhető és megszakítható erőszakos, garázda jellegű és közúti közlekedési bűncselekmények alakulására, elkövetésük helyére, idejére, körülményeire;
 - b) az ismertté vált bűnelkövetőket; kiemelten a közbiztonsági szerv által ellenőrzött veszélyes bűnözők, a rendőr-

hatósági kényszerintézkedés hatálya alatt állók és a visszaesők arányára, életvitelére;

- c) a szabálysértési adatok közül a feljelentések számát; ezen belül az elzárással is sújtható, a közrend, közbiztonság elleni és a kiemelt közúti közlekedési, továbbá a tulajdon elleni szabálysértések alakulását, elkövetésük helyét, idejét;
- d) a helyszíni bírságolások számát; ezen belül a leggyakrabban előfordult szabálysértéseket;
- e) a közlekedési balesetek alakulásának okait;
- f) a rendezvények biztosításának tapasztalatait;
- g) a kiemelkedő egyéb eseményeket, ezek során fogantatott rendőri intézkedések tapasztalatait;
- h) a közterületi szolgálat által ellenőrzött területek — járőrkörzetek — útvonalak, időszakok megválasztásának és a feladatok meghatározásának helyességét, illetőleg végrehajtásuk eredményességét;
- i) a jogsértések megelőzése érdekében tett jelzések, javaslatok, rendészeti, vagyonvédelmi ellenőrzések és a propaganda munka hatását;
- j) a személyes szabadságot korlátozó intézkedések, kényszerítő eszközök alkalmazásának tapasztalatait;
- k) a bűnügyi nyomozási, vizsgálati és a tulajdon elleni szabálysértési eljárások jogszerűségét, szakszerűségét, mutatóit, a bűnügyi és egyéb megkeresések teljesítését;
- l) a közbiztonsági és közlekedési akciók végrehajtásának, az igazoltató-szűrő tevékenység és az alkoholszondás ellenőrzések tapasztalatait;
- m) a létszámviszonyokat, a meglévő állomány képzettségi, erkölcsi, fegyelmi, egészségügyi helyzetének alakulását;
- n) a szolgálati követelmények anyagi-technikai biztosítottságának, a meglévő anyagi eszközök alkalmazásának, állapotának helyzetét;
- o) a helyi párt-, állami-, társadalmi szervekkel való kapcsolattartást, a lakosság politikai hangulatát és a köz-

biztonsággal kapcsolatos észrevételeit; továbbá a kijelölt fegyveres erőkkel, fegyveres testületekkel és rendészeti szervekkel történő együttműködés eredményét, tapasztalatait;

p) az önkéntes rendőrök, KISZ Ifjú Gárda szakalegységek és egyéb társadalmi segítők felkészítésének, szolgálati igénybevételének, tevékenységének eredményét, a tőlük kapott információkat.

38. A 37. pontban rögzítettek értékeléséből, elemzéséből levont következtetések lehetővé teszik a terület közbiztonsági és közlekedésbiztonsági helyzetének, továbbá a szolgálatteljesítés szakszerűségének és eredményességének megítélését. Az értékelést a főkapitánysági osztályvezető kapitányságonként — az osztályvezető pedig a körzeti megbízotti, közlekedési, ügyeleti, járőr- és őrszolgálati feladatokat is — vizsgálva készíti el.

III. FEJEZET

A SZOLGÁLAT TERVEZÉSE ÉS SZERVEZÉSE

39. A szolgálat megtervezése, megszervezése a helyzeti adatok összegyűjtéséből, értékeléséből és elemzéséből, a közrend, közbiztonság és a közlekedésbiztonság erősítésére vonatkozó vezetői, parancsnoki elhatározásból és a végrehajtás feltételeinek biztosításából áll.

E munka során a vezető, parancsnok:

a) elhatározza, milyen intézkedéseket tesz a közbiztonsági helyzet erősítésére, javítására a bűncselekmények, szabálysértések közlekedési balesetek megelőzésére (feldeírására);

b) megállapítja, hogy hány főt tud szolgálatba indítani;

c) felméri, hogy az együttműködő szervek, önkéntes társadalmi segítők hol, milyen segítséget nyújthatnak;

d) intézkedik a rendelkezésre álló erők és eszközök igénybevételére, hely, idő szerinti elosztására, átcsoportosítására. Az állomány szolgálatát **két hétre**, a szabadságát,

szabad- és pihenőnapját **egy hónapra** előre köteles megtervezni;

- e) gondoskodik a különböző szolgálatok (körzeti megbízotti, járőr, ór, forgalomellenőrző járőr) térben és időben történő összehangolásáról;
 - f) a rádió és egyéb hírószeköttesen keresztül biztosítja, hogy a szolgálatot teljesítő állomány gyorsan átcsoportosítható legyen azokra a helyekre, ahol a rendőri beavatkozás szükséges (forró nyomon üldözés, rend helyreállítása, helyszínbiztosítás, az állampolgárok bejelentéseire történő intézkedés, közlekedési baleset helyszínének biztosítása);
 - g) a közbiztonsági helyzet változásainak megfelelően — figyelembe véve az évszakok eltérő sajátosságait — kijelöli illetékességi területén a gyalogos, kerékpáros és gépkocsizó járőrközveteket, útirányokat és mozgóórhelyeket, kidolgozza az ott végrehajtandó részletes feladatokat.
40. Az osztályvezető a közbiztonsági helyzetnek megfelelően meghatározza, hogy működési területén hol, mikor kell járőr- és mozgóórszolgálatot teljesíteni. A közbiztonsági helyzet változásainak megfelelően módosítja a járőrök és mozgóőrök feladatát, működési körzetét és a szolgálatellátás idejét.
41. Az osztályvezető, alosztályvezető, órparancsnok előjárói parancsai, utasításai és a meghatározott irányelvek, továbbá a terület közbiztonsági helyzetének elemzése alapján a szolgálatot úgy köteles megszervezni, hogy működési területén a bűnügyileg legfertőzöttebb helyek folyamatos ellenőrzés alatt álljanak.
42. Az osztály (rendőrőrs) elhelyezésétől távolabb eső területekre a közbiztonsági szolgálat úgy is szervezhető, hogy a szolgálati járművel kiszállított rendőrök a kijelölt helyeken meghatározott ideig mozgóór-, illetve gyalogos, gyalogoskutyás járőrszolgálatot teljesítsenek vagy akció ellenőrzést tartanak.
43. A gépkocsizó és vízi járőrök részére az útiránytervet úgy kell összeállítani, hogy szolgálati idejüknek legalább egy-

harmadát — a hírösszeköttetés biztosítása mellett — közterületen gyalogos járőrként teljesítsék. A vízirendészeti őrparancsnoka a területi közbiztonsági és közlekedési osztályokkal koordináltan szervezze az állomány közterületi szolgálatát.

44. A körzeti megbízottak megerősítésére az osztályvezető, őrparancsnok járórt, őrt vezényelhet. A vezénylés történhet esetenként vagy folyamatosan. Indokolt esetben a szerv székhelyén működő körzeti megbízottal együtt — annak alárendeltségében — járőr is teljesíthet közterületi szolgálatot.
45. A megerősítésre kiküldött járőr, őr szolgálatának megszerzése, eligazítása — az osztályvezető, őrparancsnok utasításának megfelelően — a körzeti megbízott feladata.
46. Ha a megerősítésre kiküldött járőr, őr nem a körzeti megbízottal együtt teljesít szolgálatot, akkor a szolgálatból való bevonulás után köteles parancsnokának és a körzeti megbízottnak a feladat végrehajtásáról jelentést tenni.

IV. FEJEZET

PARANCSNOKI FELADATMEGHATÁROZÁS

A parancsnok eligazítása, munkaértekezletek rendje

47. A főkapitánysági osztályvezető szükség szerint, de legalább félévenként igazítsa el a konkrét és az idényjellegű feladatokra az osztályvezetőket. Ez történhet összevontan a főkapitányságon vagy tájegységenként, illetve külön-külön a rendőrkapitányságokon. Az eligazítást megelőzően számoltassa be őket a végzett munkáról.
48. Az osztályvezető szükség szerint, de legalább hetente számoltassa be, igazítsa el az alosztályvezetőket és az őrparancsnokokat. Kéthetenként határozza meg a szolgálat tervezésének, szervezésének főbb szempontjait.

49. Az alosztályvezető, illetve az őrsparancsnok naponta igazítsa el helyettesét, számoltassa be a feladatok végrehajtásáról.
50. Félévenként — azt követő negyedév végéig — a főkapitánysági osztályvezetőnek, illetőleg a kapitánysági alosztályok vezetőinek, őrsparancsnokoknak munkaértekezletet kell tartani. Azoknál a szerveknél, ahol a körzeti megbízottak létszáma a 10 főt nem haladja meg, az értekezletet az osztályvezető, az őr-járőr állománnyal összevontan tartja. Az értekezlet megszervezéséért, megtartásáért az osztályvezető a felelős.
51. A főkapitánysági osztályvezető által tartott értekezleten értékelni kell:
- a) a működési terület közrendjének, közbiztonságának, közlekedésbiztonságának helyzetét, alakulását;
 - b) a parancsnokok értékelő, elemző, irányító, ellenőrző és nevelő tevékenységét;
 - c) a jogszabályokban és a belügyi rendelkezésekben előírt, továbbá az előjáró által meghatározott feladatok végrehajtását;
 - d) a BM Forradalmi Rendőri Ezreddel való együttműködés helyzetét, az igénybe vett állomány tevékenységét;
 - e) a lakossággal való kapcsolattartás alakulását, eredményességét;
 - f) az önkéntes segítők tevékenységét, létszámhelyzetét;
 - g) az állomány erkölcsi, politikai, fegyelmi és egészségügyi helyzetét;
 - h) a rendőrök körében előfordult rendkívüli eseményeket;
 - i) az állományt érintő egyéb szakmai kérdéseket.

A munkaértekezleteken meg kell határozni a jogszabályok, belügyi rendelkezések, irányelvek, vezetői döntések végrehajtása érdekében teendő feladatokat.

52. A kapitányságon tartott munkaértekezleteken az 51. pont a), c), e), f), g), h), i) alpontjaiban meghatározottakat a helyi sajátosságok figyelembevételével — az állomány tev-

kenységét személyenként — kell értékelni. A vezetők tevékenységét, nevelő munkáját az eligazítások, beszámoltatások során kell értékelni. Nem kell munkaértekezletet tartani abban a félévben, amelyben a kapitányság vezetője évi munkaértekezletet tart, ha azon a közbiztonsági és közlekedési állomány részt vett.

53. A munkaértekezleten az állomány az alábbiak szerint vesz részt:

- a) a főkapitánysági osztályvezető által tartott értekezleten: a beosztott alosztályvezetők és a főelőadók, továbbá a kapitányságok — BRFK-n a GÖP és a kerületi kapitányságok — osztályvezetője;
- b) az alosztály, őrs munkaértekezletén: az osztályvezető, az alosztály és az őrs hivatásos állománya. Amennyiben a munkaértekezlet összevontan kerül megtartásra, a folyamatos szolgálatot ellátókon kívül, azon az osztály hivatásos állománya is részt vesz. Az értekezletre meg kell hívni a bűnügyi és az igazgatásrendészeti osztály vezetőjét.

V. FEJEZET

A JÁRŐR-, ŐR- ÉS ÜGYELETI SZOLGÁLAT

A járőrszolgálat

54. A járőrszolgálat a közterületek nyílt rendőri ellenőrzésének az a formája, amikor egy, legfeljebb négy fő együttesen, előre meghatározott körzetben, illetőleg útvonalon közbiztonsági és közlekedési feladatokat teljesít.

55. A szolgálat teljesíthető:

- a) gyalogosan (szolgálati kutyával vagy kutya nélkül);
- b) lovon;
- c) kerékpárral;

- d) motorkerékpárral;
 - e) gépkocsival;
 - f) vízijárművel;
 - g) vonaton.
56. Kettő vagy több rendőr együttes szolgálata esetén járőrvezetőt kell kijelölni.
57. A rendőr mellé járőrtársként beosztható:
- a) határőr;
 - b) honvéd;
 - c) munkásőr;
 - d) önkéntes rendőr;
 - e) önkéntes határőr;
 - f) ifjúgárdista.
58. A vízi járművel teljesített szolgálat esetén a járőr létszáma mentőhajón: legalább 4, kishajón: 1, motorcsónakon: 1 fő. Mentőhajón a szükséges létszám, a hajóvezető és gépész kivételével, önkéntes társadalmi segítők igénybevételével is biztosítható.

Az őrszolgálat

59. Az őrszolgálat az a szolgálati forma, amikor a rendőr a kijelölt őrhelyén, mozgási körzetében állandó vagy ideiglenes jelleggel személyeket, meghatározott területet, objektumot, értékeket véd, őriz, illetve közbiztonsági szempontból ellenőríz.
60. Őrszolgálat formái:
- a) mozgóőr;
 - b) objektumőr;
 - c) fogdaőr;
 - d) kísérő őr;
 - e) rendkívüli őr (biztosító őr, díszőr).

61. Mozgóór

A mozgóór a számára kijelölt területen (mozgási körzetében) egy ponthoz meghatározott időközönként rendszeresen visszatérve látja el szolgálatát. Mozgási körzetének nagyságát a közbiztonsági viszonyok és a feladat jellege határozzák meg. Az őrutasítást az alosztályvezető készíti el és az osztályvezető hagyja jóvá. Az útelzáró őrt mozgóórnek kell tekinteni.

62. Objektumőr

Az objektumőr meghatározott felállítási helyen és mozgási körzetben teljesíti feladatát. Az őrutasítást az osztályvezető készíti el és a rendőrkapitányság vezetője, illetőleg az objektum parancsnoka hagyja jóvá.

63. Fogdaőr és kíséror

A fogdaőr és a kíséror szolgálat ellátásának rendjét „A Rendőrség Szolgálati Szabályzata”, „A Rendőrség Fogda Szabályzata” és a „Rendőrség Alaki Karhatalmi Szabályzata” határozza meg.

64. Rendkívüli ór

A rendkívüli ór külön parancsra, ideiglenesen lát el közbiztonsági, karhatalmi, fegyveres biztosítási vagy őrzési feladatokat. Rendkívüli ór a biztosító ór és a díszór. A rendkívüli ór felállítását a rendőr-főkapitányság vagy a rendőrkapitányság vezetője rendeli el. A biztosító ór részére indokolt esetben őrutasítást kell készíteni, amelyet az elrendelő vezető hagy jóvá.

65. A feladat jellegétől függően rendkívüli őrszolgálatra igénybe vehető a kormányőr, munkásőr, határőr, honvéd és az Ifjú Gárda tagja is.

66. Biztosító őrszolgálat a külön rendelkezésekben meghatározott esetben szervezhető.

67. Díszőröket ünnepélyek alkalmával, emlékműveknél, emléktábláknál, csapatzászlóknál, kijelölt épületek bejárata előtt, dísztemetéseken, koszorúzási ünnepségeken lehet felállítani.

Az ügyeleti szolgálat feladata, jogköre

68. Az ügyeleti szolgálat a részére meghatározott feladatok teljesítésével biztosítja a közbiztonsági és közlekedési szerv tevékenységének folyamatos működését. Az ügyeletes tiszt-helyettes — a parancsnok távollétében — szolgálati elől-járója a szolgálatot teljesítő állománynak.
69. Az ügyeletes fogadja a szervhez érkező állampolgárokat, felvilágosítást ad, illetve megteszi a szükséges intézkedést.
70. A parancsnok távollétében irányítja, eligazítja, beszámol-tatja a szolgálatban levő állományt. Intézkedik a halasztha-tatlan feladatok végrehajtására. Jelentési kötelezettségét a külön rendelkezésekben meghatározottak szerint teljesíti.
71. Hivatali időn kívül végrehajtja a részére meghatározott igazgatásrendészeti feladatokat.
72. A szolgálatba indulók részére kiadja, a szolgálatból bevo-nultaktól átveszi, ellenőrzi a fegyvereket és a lőszert, erről pontos nyilvántartást vezet.
73. Fogadja a rádión, géptávíróon, távbeszélőn vagy egyéb úton érkező híryanagyokat, parancsokat, utasításokat, s azokat parancsnokának, illetve a szolgálatba levő és a szolgálatu-kat kezdő rendőrökhöz továbbítja.
74. A parancsnok távollétében gondoskodik a járőr rádiók üzembe helyezéséről és az egységkészletként kezelt védő-öltözeteknek, felszereléseknek a járőrök részére történő ki-adásáról.
75. Riadó esetén — a parancsnok távollétében — önállóan megkezdi a riadóval kapcsolatos feladatok végrehajtását.
76. Ahol az épület őrzésére objektumőr nincs rendszeresítve, a kapitányság vezetője által meghatározott időben bezárja az épület kapuját. Gondoskodik a megkülönböztetett világítás bekapcsolásáról. Csengetéskor géppisztolyát magához veszi és úgy nyit ajtót. Megakadályozza az illetéktelen személyek behatolását.

77. A parancsnok távollétében — ha az feladatainak teljesítésében nem akadályozza — ellenőrzi a gépjárművek, járművek karbantartását, tárolását, a szolgálati állatok ápolását, és biztonságos elzárását, hiányosság észlelése esetén intézkedik azok megszüntetésére, illetve jelentést tesz parancsnokának.
78. Időközönként ellenőrzi az épület helyiségeit és az épülethez tartozó külső területeket.
79. Vízirendészeti őrs ügyeletes ellenőrzi a vízi járművek, úszóművek karbantartását, a vízi járművek biztonságos kikötését. Ellátja a vízállások ingadozásából, a hullámverésből adódó feladatokat.
80. Az ügyeletes a szervhez érkező ellenőrző elöljárónál jelentkezni köteles. Hivatali titkot képező felvilágosítást — ha az ellenőrzést végzőt személyesen nem ismeri csak akkor adhat, ha az ellenőrző nyílt parancssal rendelkezik. Ha az ellenőrzéskor parancsnoka is jelen van, akkor az ellenőrzés jogosultságáról ő köteles meggyőződni. A nyílt parancsot köteles a szolgálati igazolvánnyal egyeztetni, majd mind a kettő számát az ellenőrző tiszt nevével, rendfokozatával és beosztásával együtt a Szolgálati Napló előírt rovatába bejegyezni és erről parancsnokának jelentést tenni.

VI. FEJEZET

A SZOLGÁLTATTELJESÍTÉS RENDJE, A JÁRŐR ÉS ŐR FELADATAI

A szolgálatteljesítés rendje

81. A közbiztonsági és közlekedési állomány szolgálatát: a hivatali, a vezényléses, az I. és II. számú váltásos szolgálati (munka-) idő-rendszerben látja el.

Hivatali szolgálati (munka-) idő-rendszer

82. Hivatali szolgálati (munka-) idő-rendszerben azok a közbiztonsági és közlekedési beosztottak teljesítenek szolgálatot, akiknek a munkaköre csak a nappali időszak meghatározott részében kívánja meg a szolgálat ellátását.
83. E munkaidő-rendszerben szolgálatot ellátók munkaideje heti 42 óra, a munkaidő kezdete és befejezése az érvényben levő rendelkezések szerint történik. Szükség szerint — az előjáró utasítására — pihenőnapon, szabadnapon, szolgálatmentes ünnepnapon is kötelesek szolgálatot teljesíteni.

Vezényléses szolgálati (munka-) idő-rendszer

84. A vezényléses szolgálati (munka-) idő-rendszert azoknál a közbiztonsági és közlekedési szerveknél kell alkalmazni, amelyeknél a feladatok ellátása váltakozó nagyságú állománnyal minden napszakban tényleges munkavégzést kíván meg.
85. A szolgálati idő hetenként 42 óra, amit öt nap alatt kell teljesíteni. A feladatoktól függően a szolgálat naponta legalább 4, legfeljebb 12 óra lehet és oszttottan is teljesíthető. A heti 42 óra teljesítésétől a parancsnok eltérhet úgy, hogy a négy hetenkénti szolgálat a 20 szolgálati napon 168 óra legyen.
86. A szolgálatot úgy kell tervezni, hogy az adott terület (körzet) az éjszakai órákban is rendszeres ellenőrzés alatt álljon.
Éjszakai szolgálatnak minősül a 20.00 órától 06.00 óráig terjedő idő.
87. Osztott szolgálatban a rendőr napi szolgálati idejét két részre osztva tölti el. Az osztott szolgálat egy-egy része négy óránál kevesebb és nyolc óránál több nem lehet.
88. Osztott szolgálat szervezhető, ha:
 - a) fegyveres (közút, vasútvonal, vízi útvonal, rendezvény) biztosítást kell ellátni;

- b) az adott területen valamely bűncselekmény, szabálysértés elszaporodott és a terület fokozottabb ellenőrzése osztott szolgálattal eredményesebben megoldható;
 - c) rendkívüli időjárás miatt az objektumőr, mozgóőr, útelzáró őr szolgálatát egyhuzamban nem tudná megfelelően ellátni.
89. Ha a rendőr szolgálata négy hét alatt a 168 órát meghaladja, a többlet óraszámot a következő heti szolgálati időbe kell beszámítani.

I. számú váltásos szolgálati (munka-) idő-rendszer

90. Az I. számú váltásos szolgálati (munka-) idő-rendszerben kell szervezni a szolgálatot azokon a folyamatos működést kívánó szolgálati helyeken, ahol a feladatok ellátása egyenletes.
91. Váltásonként 12 óra szolgálat, 24 óra szabadidő. A váltás 08.00 és 20.00 órakor történik. A váltás időpontjától — a szolgálat érdekében — a főkapitány engedélyével el lehet térni.

II. számú váltásos szolgálati (munka-) idő-rendszer

92. E szolgálati (munka-) idő-rendszert azoknál a folyamatosan működő szerveknél, illetve beosztásokban kell alkalmazni, ahol az állandó jelenlét szükséges, azonban a tényleges munkavégzés a jelenlét alatt úgy szervezhető, hogy a beosztott — kivételes eseten kívül — legalább 4 órát alvással tölthet.
93. A II. számú szolgálati (munka-) idő-rendszerben szolgálatot ellátóknak minden három naptári napban egy napot kell szolgálatban teljesíteni. Számukra 24 óra folyamatos szolgálat után 48 óra szabadidőt kell biztosítani.
94. A napi szolgálati (munka-) idő a váltási rendben meghatározott napon nyolc órától folyamatosan a következő nap nyolc óráig tart. A váltás időpontjától — a szolgálat érdekében — a főkapitány engedélyével el lehet térni.

A szolgálati (munka-) idő-rendszerek közös szabályai

95. Közbiztonsági, közlekedési szolgálati időbe be kell számítani valamennyi szolgálati (munka-) idő-rendszerben foglalkoztatottaknál:
- a) a járőr-őr és készenléti szolgálatot;
 - b) a szolgálatba induló rendőrök eligazítására, a szolgálatból bevonulók beszámoltatására fordított időt (maximum 30 perc);
 - c) a személyes szabadságot korlátozó rendőri intézkedésekről és kényszerítő eszközök alkalmazásáról szóló jelentés, feljelentés megírásához szükséges időt;
 - d) az elővezetést és fogolykísérést az indulástól az átadásig, valamint a visszaérkezésre fordított időt;
 - e) az elméleti és gyakorlati képzésben, továbbképzésben való részvételt;
 - f) a munkaértekezletet;
 - g) a gépjárművek karbantartását (gépjárműre 25 perc, vízi járműre 30 perc, mentőhajóra a külön utasításban meghatározott idő);
 - h) a gépjármű szemlére, revízióra, javításra vitelének menetidejét, a gépkocsivezető műszaki ellenőrzésen töltött idejét;
 - i) a ló és kutya ápolására, képzésére naponta egy órát.

Munkaközi szünet, szabadidő, pihenőnap, szabadnap, szolgálatmentes ünnepnap

96. A munkaközi szünet a rendőr részére, a napi szolgálati (munka-) idő megszakításával kiadott idő, amely pihenésre, étkezésre és tisztálkodásra vehető igénybe.
97. A hivatali szolgálati (munka-) idő-rendszerben dolgozók számára hetenként 2 óra — munkanaponként 24 perc — munkaközi szünetet (ebédidőt) kell kiadni, amely munkaidőnek nem számolható el.

98. A vezényléses szolgálati (munka-) idő-rendszerben szolgálatot ellátóknál nyolc óra folyamatosan eltöltött szolgálat közben 30 perc munkaközi szünetet kell biztosítani, amely a szolgálati időbe nem számítható be. A megszakítás nélküli napi 12 óra szolgálatteljesítés esetén — a napi szolgálati idő terhére — további 30 perc pihenő időt kell kiadni.
99. Az I. számú váltásos szolgálati (munka-) idő-rendszerben szolgálatot teljesítők részére szolgálati naponként két alkalommal harminc—harminc perc vagy összevontan egy óra munkaközi szünetet kell biztosítani, a szolgálati idő terhére.
100. A II. számú váltásos szolgálati (munka-) idő-rendszerben szolgálatot teljesítőket naponként — a 92. pontban előírt 4 órán túl — két alkalommal harminc—harminc perc pihenőidő illet meg, melyet szolgálati időnek kell elszámolni.
101. A munkaközi szünet eltöltésének helyét és idejét az eligazításon kell meghatározni. Étkezésre, tisztálkodásra olyan helyet kell kijelölni, ahol a rendőr nyugodtan pihenhet, étkezhet.
Ahol az objektum őrhelyének jellegéből adódóan az objektumőr a felállítása helyén is tud étkezni és pihenni, ott a munkaközi szünetet a felállítási helyen kell eltölteni; erre az időre váltást nem kell küldeni.
102. Több járőr esetén a munkaközi szünetek idejét úgy kell meghatározni, hogy azok lehetőleg ne essenek egy időpontra. A vízi járőrök munkaközi szünetét a parti ellenőrző szolgálat közben kell biztosítani, járőrönként külön-külön.
103. A szabadidő a szolgálat befejezésétől a következő szolgálat megkezdéséig tartó idő.
104. A rendőr részére a napi szolgálat befejezése és a következő szolgálat megkezdése között egybefüggő, legalább nyolc óra szabadidőt kell biztosítani.
105. A pihenőnap és szabadnap legalább 24 órát magában foglaló idő, amelyet a szolgálat befejezésétől számított legalább 8 óra szabadidő után kell biztosítani.
Szabad- és pihenőnapon — rendkívüli helyzet kivételével — a rendőr szolgálatra nem osztható be.

106. Szolgálatmentes ünnepnap (munkaszüneti nap) minden évben január 1., április 4., május 1., augusztus 20., szeptember 29., november 7., december 25—26., valamint húsvét hétfő.
107. A hivatali szolgálati (munka-) idő-rendszerben dolgozók heti pihenőnapja a vasárnap és minden szombat szabadnap. Szolgálatmentes ünnepnapon nem teljesítenek szolgálatot.
108. A vezényléses szolgálati (munka-) idő-rendszerben szolgálatot teljesítők részére naptári hetenként egy pihenőnapot kell biztosítani. A heti pihenőnapok közül havonta kettőt vasárnap kell kiadni. A szabadnapokat úgy kell megtervezni, hogy havonta legalább egyszer, de ahol lehetőség van rá, két alkalommal a heti pihenőnappal egybefüggően (szombat-vasárnap vagy vasárnap-hétfő) legyen kiadva. A pihenő- és a szabadnap összevontan hétközben is kiadható.
109. Abban a hónapban, amikor a szolgálatmentes ünnepnap nem szombatra vagy vasárnapra esik, a kiadandó szabadnapokat ezen napok számával növelni kell.
110. Az I. számú váltásos szolgálati (munka-) idő-rendszerben szolgálatot ellátóknak naptári hetenként egy pihenőnapot kell kiadni — és azokat úgy kell előre megtervezni —, hogy havonta legalább kettő vasárnapra essen. Részükre kéthetenként — havonta előre tervezve — egy szabadnapot kell kiadni. Szolgálatmentes ünnepnap helyett plusz szabadnap nem jár.
111. Rendkívüli igénybevétel esetén az elmaradt pihenőnapot vagy szabadnapot utólag — lehetőleg a tárgyhónapban — kell biztosítani.
112. A II. számú váltásos szolgálati (munka-) idő-rendszerben szolgálatot teljesítőket heti pihenőnap, szabadnap és szolgálatmentes ünnepnap nem illeti meg.
113. A vezényléses szolgálati (munka-) idő-rendszerben pihenőnapot és szabadnapot legalább 2 szolgálatban eltöltött nap után lehet adni. Ha a rendőr három napot meghaladó szabadságát, fogdabüntetését töltötte, pihenő- vagy szabadnapot a szolgálatba lépéstől számított harmadik szolgálati nap után kaphat.

A szolgálati munkarenddel összefüggő egyéb feladatok szabályai

114. A hivatali szolgálati (munka-) idő-rendszerben foglalkoztatottakat szabadidejükből közbiztonsági akció (razzia), biztosítási feladatok céljára történő igénybevétel vagy ellenőrző szolgálat teljesítése esetén — amennyiben a szolgálat a négy órát meghaladja — az illetékes vezető a következő napi szolgálati idő letöltése alól részben vagy egészében mentesítheti.
115. Rendőrkapitánysági ügyeletes tiszti szolgálatra a közbiztonsági és közlekedési parancsnokok közül csak a hivatali szolgálati (munka-) idő-rendszerben foglalkoztatottak oszthatók be. Az ügyeleti szolgálatra vezényeltet — ha az ügyeleti szolgálatot követően közvetlenül szolgálati napja következik —, ezen a napon a vezető a szolgálatteljesítés alól egészben vagy részben mentesítheti.
116. A szolgálatot közvetlenül irányító vezetők helyettesítését az osztály parancsnoki állományából kell biztosítani. Helyettesítés esetén az adott beosztásnak megfelelő szolgálati (munka-) idő-rendszerben kell a szolgálatot teljesíteni. Amennyiben erre nincs lehetőség, úgy a parancsnok-helyettesek a vezényléses szolgálati (munka-) idő-rendszerben teljesítsék feadataikat.

A szolgálat ellátása

117. A járőr létszámát a feladat jellegétől, a területtől, az ellenőrzés idejétől és a közbiztonsági viszonyoktól függően — egy-négy fő között — a parancsnok határozza meg. Járőr-kutyával csak a megbízott kutyavezető, illetve helyettesítője indítható szolgálatba. Vízi járművel — a rendkívüli sürgős eseteket kivéve — csak a vízi jármű vezetője (gépésze) indítható szolgálatba.
118. A járőrvezető szolgálati előjárója a járőrtársnak.
Szolgálati során felelős:
 - a) a kapott parancsok, utasítások végrehajtásáért;
 - b) az intézkedések jogszerűségéért, szakszerűségéért;

- c) a személyes szabadságot korlátozó szolgálati kötelességek teljesítésének törvényességéért;
 - d) a kényszerítő eszközök jogszerű és szakszerű alkalmazásáért;
 - e) a járőrtárs magatartásáért, tevékenységéért;
 - f) a jelentések, feljelentések elkészítéséért;
 - g) a szolgálati segédletek, az anyagi és technikai eszközök rendeltetésszerű használatáért, karbantartásáért, megóvásáért.
119. A járőr tagjai általában együtt teljesítik szolgálatukat. Szükség esetén valamely meghatározott feladat végrehajtása céljából azonban a járőrvezető elrendelheti a több fős járőr különválását. A különválás okainak megszűntével a járőr tagjai kötelesek újból együtt teljesíteni a szolgálatukat. A külön teljesített szolgálat ideje alatt a járőrtárs teljes felelősséggel tartozik az önállóan végrehajtott intézkedéseiről. Ha a járőr tagjai a különváláskor megjelölt helyen nem találják egymást, kötelesek azonnal jelenteni és egymás keresésére indulni.
120. A kutyával szolgálatot teljesítő járőrt elsősorban az alábbi feladatok ellátására kell beosztani:
- a) veszélyeztetett terület ellenőrzésére;
 - b) erdős, bokros, hegyes terepszakaszok átkutatására, ellenőrzésére;
 - c) városok, községek külterületén éjszakai járőrözésre;
 - d) elrejtőzködésre alkalmas helyek átkutatására;
 - e) személyőrzésre és -kísérésre;
 - f) rendezvények biztosítására.
121. A szolgálati kutya vezetője felelős a gondjaira bízott kutya ápolásáért, képzéséért, szolgálati igénybevételéért, az állategészségügyi és szállítási szabályok betartásáért. Köteles a kutyát olyan állapotban tartani, hogy bármikor alkalmazható legyen a szolgálati feladatok megoldásában. Jelentenie kell a kutya megbetegedését és szolgálati alkalmazásának tapasztalatait.

122. Az URH adó-vevő rádiókészülékkel felszerelt járőr (gépkocsizó járőr) szolgálatát irányító parancsnok a szolgálatba indítás előtt köteles jelenteni az ügyelet vezetőjének (ügyeletes tisztjének):
 - a) a kiinduló járőrök járőrkerzetének, útiránytervének számát;
 - b) a rádió(k) hívószámát;
 - c) a szolgálatba indulók létszámát.
123. A területre való kiérkezéskor a járőrvezetőnek jelentenie kell feladata teljesítésének megkezdését.
124. Az ügyelet vezetője azonnali intézkedést igénylő ügyekben jogosult a szolgálatot teljesítő rendőröknek utasítást adni.
125. Az URH adó-vevő rádiókészülék meghibásodását a lehetőségek szerint azonnal jelenteni kell az ügyeletnek, vagy a közvetlen parancsnoknak.
126. A gépkocsizó járőr egy tagjának egy-egy terület, objektum ellenőrzésekor a gépkocsinál kell maradnia, a gépjármű és a rádiókapcsolat biztosítása céljából. Amennyiben a feladat szükségessé teszi, annak jelentése után a gépkocsizó járőr minden tagja elhagyhatja a gépkocsit. Ez esetben a gépkocsit le kell zárni.
127. A vízi járművel kivezényelt járőr egyik tagja a — rendkívüli esetet kivéve — járműben köteles tartózkodni. A vízi jármű elhagyásakor annak biztonságba helyezéséről gondoskodni kell.
128. Személyes szabadságot korlátozó intézkedés végrehajtása esetén a gépkocsizó járőr vezetője az ügyeletre jelenteni köteles az előállítás helyét. Ezt követően az előállított személyt az ügyelet vezetőjének átadja, megírja a jelentést, majd folytatja szolgálatát.
129. Indokolt esetben a feladat végrehajtására az azonos időben szolgálatot teljesítő rendőrök összevonhatók.
130. A szolgálati gépkocsin a megkülönböztetett hang- és fényjelzést a gépkocsi vezetője — indokolt esetben — parancsra vagy saját elhatározásából alkalmazhatja.

131. A jármű vezetője felelős a rábízott jármű állapotáért, üzembiztonságáért és a számára előírt feladatok végrehajtásáért. Köteles a közlekedési szabályokat megtartani és a rendszeresített menetokmányokat vezetni.

Az őrhelyen történő váltás

132. A váltás általában az őrhelyen történik. Az átadó köteles tájékoztatni a szolgálatba lépő őr tapasztalatairól és a kapott külön feladatokról, illetőleg átadja a szolgálati okmányokat.
133. A ki- és bevonulás elsősorban tömegközlekedési járművön történjen, indokolt esetben szolgálati jármű is igénybevehető.
134. Ha a leváltandó őr nincs az őrhelyén, a váltásra érkező rendőr ezt haladéktalanul jelenti közvetlen parancsnokának és megkezdi szolgálatát. Amennyiben az őr az előírt időben váltást nem kap, 30 perc várakozás után erről jelentést tesz közvetlen parancsnokának, majd annak utasítása szerint jár el.

A járőr és az őr feladatai

135. A járőr és őr általános feladata a jogsértések megelőzése, a közrend és közbiztonság fenntartása, a közlekedésbiztonság szilárdítása. Széleskörű helyi és személyi ismerete alapján sokirányú megfigyelő, igazgató, ellenőrző, nevelő tevékenységet fejt ki a bűncselekmények, szabálysértések, közúti és vízi közlekedési balesetek megelőzése érdekében.
136. Ha az állam biztonságát sértő vagy veszélyeztető cselekmény gyanújáról, előkészületéről, kísérletéről vagy elkövetéséről szerez tudomást, előjárójának késedelem nélkül jelentse és annak utasítása szerint járjon el.
137. Kísérje figyelemmel a nem szocialista országok DT és CK rendszámú gépkocsijainak mozgását és a hatályos rendelkezések alapján járjon el.
138. Jelentse, ha ellenséges propagandaanyag (sajtótermék, röplap, röpcédula) terjesztéséről, ellenséges tartalmú falraírásról értesül vagy ilyet tapasztal és a helyszínt biztosítsa.

139. A társadalmi tulajdon rongálásáról, bűncselekmények elkövetésére lehetőséget adó hiányosságról, mulasztásokról, előidéző és közreható tényezőkről, a tudomására jutott előkészületekről tegyen parancsnokának jelentést.
140. Határozottan lépjen fel az üzérkedéssel gyanúsítható személyekkel, az engedély nélküli árusokkal és a jogosulatlan kereskedelmi tevékenységet folytatókkal szemben. E bűncselekményt, illetve szabálysértést — a törvényes eszközök alkalmazásával — szüntesse meg, s kezdeményezzen büntető vagy szabálysértési eljárást.
141. Helyszínes bűncselekménynél előjárója utasítására, indokolt esetben saját elhatározásából biztosítja a helyszínt.
142. Ellenőrizzé a személy- és áru fuvarozás jogszerűségét, a gépjárművek menetlevelének vezetését, a fuvar- és szállítóleveleket, valamint a járművek műszaki állapotát, a vízi és vasúti szállítmányokat. Hiányosság észlelése esetén a szükséges intézkedést tegye meg.
143. Hatékony szolgálatteljesítéssel előzze meg a bűncselekményeket és szabálysértéseket, a megbontott közrendet állítsa helyre.
144. Ellenőrizzé a szórakozó- és egyéb nyilvános helyeket, külön utasításra a veszélyes bűnözőket, a rendőrhatalósági kényszerintézkedés, a pártfogó felügyelet hatálya alatt állókat és tegye meg a szükséges intézkedéseket. Aktívan vegyen részt a körözött személyek elfogásában, valamint a körözött tárgyak felkutatásában, illetve biztosításában.
145. Intézkedjen a KRESZ-szabályok megszegőivel szemben. Kísérje figyelemmel a közutak, a közúti jelzőtáblák, jelzőberendezések, közúti létesítmények, útburkolati jelek állapotát. Meghibásodásuk, szabálytalan elhelyezésük esetén tegyen jelentést előljárójának.
146. A vasúti közlekedés biztonsága érdekében — MÁV-pálya-udvarokon, vasútvonalokon, közhasználatú tömegközlekedési eszközökön és megállóhelyeken — köteles megakadályozni minden olyan jogsértést, magatartást, ami zavarja az utazóközönség nyugalma, sérti és veszélyezteti a személy- és vagyonbiztonságot.

147. Ellenőrizze a vízi és légi közlekedésre vonatkozó jogszabályok megtartását, baleset esetén az arra rászorulónak nyújtson segítséget.
148. Szabálysértés esetén a cselekmény súlyának, társadalmi, baleseti veszélyességének megfelelően alkalmazzon figyelemztetést, helyszinbírságot, illetve tegyen feljelentést.
149. Ittas járművezetés megelőzése, felderítése és megszakítása érdekében alkalmazzon alkoholszondát.
150. Intézkedjen a közterületeken és egyéb nyilvános helyeken erősen ittas állapotban levő személyekkel szemben, gondoskodjon elszállításukról.
151. A hozzáforduló állampolgároknak — az állami és szolgálati titok megtartása mellett — a szükséges felvilágosítást adja meg.
152. Ellenőrizze a személyazonosság igazolására szolgáló okmányokra vonatkozó előírások betartását.
153. A szolgálat teljesítése közben tartson kapcsolatot azokkal az állampolgárokkal, akik segítik feladatainak teljesítését.
154. Kísérje figyelemmel a külföldiek be- és kiutazására, valamint az ország területén tartózkodására vonatkozó jogszabályok és egyéb rendelkezések megtartását. Jogsértés esetén intézkedjen. A hozzáforduló külföldieknek adjon útbaigazítást, illetve felvilágosítást.
155. A járőr, őr nem vehető igénybe:
 - a) a feladatkörébe nem tartozó ügyiratok feldolgozására, elintézésére;
 - b) bűnügyi nyomozási és vizsgálati munkára (kivétel a halaszthatatlan nyomozati cselekmény);
 - c) a szolgálati feladatokkal nem összefüggő kiértékelésre (kivétel az egyes harckészültségi fokozatok elrendelése esetén);
 - d) idézés kézbesítésére.

**A JÁRÓR- ÉS ÓRÁLLOMÁNY ELIGAZÍTÁSA,
ELLENŐRZÉSE, BESZÁMOLTATÁSA**

Eligazítás

156. Az eligazítás a parancsnok azon tevékenysége, amelynek során meghatározza a szolgálatba induló rendőrök feladatait és a feladatok végrehajtásának módját.
157. Az eligazítást a szolgálatba indulás előtt kell megtartani. Osztott szolgálat esetén az eligazítás az egész szolgálat idejére szól. Indokolt esetben az újabb kiinduláskor ismét eligazítást lehet tartani. Objektumőr, útelzáró ór és fogdaőr részére — amennyiben feladatai és a szolgálatellátás módja változatlan — heti egy alkalommal is elegendő eligazítást tartani. Az eligazítás főbb szempontjait a parancsnok az Eligazítási füzetbe előre köteles bejegyezni.
158. Eligazítás során az eligazító ismertesse:
- a) a terület általános politikai, közbiztonsági és közlekedésbiztonsági helyzetét, a megtörtént és a várható eseményeket, a területre jellemző bűncselekményeket, szabálysértéseket, közlekedési baleseteket és ezek elkövetési helyét, idejét, módját;
 - b) az előljárók parancsait, utasításait;
 - c) a körözési híryananyagokat;
 - d) a szolgálat ellenőrzése és a beszámoltatás tapasztalatait;
 - e) a konkrét feladatokat és a szolgálatellátás módját.
159. Az eligazítás megtartásának rendje:
- a) a szolgálatba lépőknek az eligazításon a parancsnok által meghatározott szolgálati öltözetben, fegyverzettel és felszereléssel kell megjelenniük;
 - b) az eligazító parancsnok:
 - ellenőrzi a megjelent létszámot, a rendőrök ruházatát, ápoltságát, fegyverzetét, egyéb felszerelését,

- közli a szolgálat ellátásával kapcsolatos információkat és meghatározza a feladatokat,
- meggyőződik arról, hogy mindenki megértette-e a feladatát, kiadja a járőr útirány-terveket, őrutasításokat, ügyiratokat.

Ellenőrzés

160. Az ellenőrzés a parancsnok egyik alapvető teendője, melynek során meggyőződik a szolgálat ellátásáról, a szabályzatban előírtak betartásáról, a parancsnok, utasítások végrehajtásáról, a járőr és őr felkészültségéről, intézkedéseiről.
161. Az ellenőrzést végzőknek alaposan ismerniök kell az ellenőrzött szerv vagy rendőr szolgálati feladatait, az adott terület közbiztonsági helyzetét.
162. Az ellenőrzés feladata:
 - a) a kiadott parancsnok, utasítások, feladatok végrehajtásának számonkérése;
 - b) a végrehajtás helyes módszereinek feltárása és általánossá tétele;
 - c) a hibák felfedése, megszüntetésükre intézkedés;
 - d) az éberség és felelősségérzet növelése;
 - e) az állomány segítése a feladatok ellátásában.
163. Havonta legalább három esetben — egy esetben éjszaka — ellenőrizni kell a közbiztonsági szolgálatot teljesítő összes járőrt és őrt. Esetenként visszatérően is kell ellenőrzést végezni.
164. Az ellenőrzések számát növelni kell, ha a terület közbiztonsági helyzete, az állomány fegyelme vagy más ok azt szükségessé teszi.
165. Az ellenőrzést az osztályvezető, illetőleg az őrsparancsnok két hétre előre tervezi. A parancsnok-helyettesek feladatait úgy kell meghatározni, hogy szolgálati idejüknek legalább

a felét a közterületi szolgálatot ellátó járőrök, őrkök, körzeti megbízottak ellenőrzésére fordítsák.

166. Hivatali szolgálati (munka-) idő-rendszerben szolgálatot teljesítő parancsnokok havonta egy alkalommal éjszaka, egy esetben pedig munkaszüneti napon kötelesek ellenőrizni.
167. Ha a rendőrt nem közvetlen előjárója ellenőrzi, a szolgálat leteltével köteles közvetlen parancsnokának jelenteni az ellenőrzés kezdetét, befejezését, az ellenőrzést végző nevét, rendfokozatát, beosztási helyét, valamint az ellenőrző észrevételeit.
168. A parancsnokok az ellenőrzések tényét és megállapításait a Szolgálati Naplóba kötelesek bejegyezni.

Beszámoltatás

169. A szolgálatból bevonult rendőröket minden esetben be kell számoltatni. A beszámoltatást a parancsnok, akadályoztatása esetén az ügyeletes végzi. Amennyiben a beszámoltatás ideje egybeesik a parancsnoki váltás időpontjával, akkor a szolgálatát befejező parancsnok feladata a beszámoltatás.
170. A szolgálatból bevonult rendőrt be kell számoltatni a részére meghatározott szolgálati feladatok végrehajtásáról, tett intézkedéseiről, megfigyeléseiről, tapasztalatairól.
171. Az intézkedésről való beszámoltatáskor a parancsnok értékelje az intézkedések jogszerűségét, szakszerűségét, és határozza meg a további feladatokat.
172. A beszámoltatás végén a parancsnok közölje a beosztott következő szolgálatba lépésének időpontját.
173. A parancsnok a beszámoltatás tényét, az intézkedéseket, észrevételeket, javaslatokat a Beszámoltatási füzetben köteles rögzíteni.

FEGYVERZET, FELSZERELÉS, SZOLGÁLATI OKMÁNYOK**Fegyverzet, felszerelés**

174. A járőr és őr szolgálatban az alábbiakban meghatározott fegyvert és felszerelést köteles magával vinni:

- a) pisztoly * ***
- b) gumibot (közlekedési állománynak irányító bot)
- c) könnygázsóró palack
- d) jelsíp
- e) kézi adó-vevő rádió **
- f) mentőmellény (vízi rendőröknél)
- g) járőrtáska ** ***
- h) patent bilincs ** ***
- i) íróeszköz, jegyzettömb
- j) Körözési Mutató (KÉ) * ***
- k) veszélyes bűnözők névmutatója * ***
- l) helyszíni bírságoláshoz nyugta-ellennyugta és postai befizető lap * **
- m) utcanévmutató (ahol ez indokolt) ***
- n) DT jelentő tömb * ** ***
- o) alkoholszonda és vérvételi doboz ***
- p) elektromos jelzőbot *****

Magyarázat:

* = a fogdaőr nem tartja magánál

** = az objektumőr csak külön utasításra tartja magánál

*** = a vízi járőrszolgálat közben a vízi járművön derékszíjat és pisztolyt nem viselhet, ezeket a járművön kell biztonságba helyezni

***** = elektromos jelzőbot, ha a fogdába a riasztó jelzőtechnika be van szerelve.

175. A járőr és őr szolgálatba külön utasításra köteles magával vinni:
- a) a géppisztolyt;
 - b) zseblámpát;
 - c) fehér krétát;
 - d) egyéb felszerelési tárgyakat (távcső, fényképezőgép).
176. A szolgálati gépkocsiban kell tartani:
- a) autótérképet;
 - b) rádióforgalmazási utasítást;
 - c) jelzőtárcsát;
 - d) könnyfakasztó gránátot.
177. A szolgálati vízi járművet el kell látni:
- a) rádióforgalmi utasítással;
 - b) rádió rejtjeltáblázzal;
 - c) jelzőtárcsával;
 - d) gigafonnal;
 - e) műanyagpalackkal (vízminta vételhez);
 - f) a vízi jármű szakutasításban meghatározott felszereléssel.

A szolgálati okmányok és vezetésük módja

178. A szolgálati okmányok a közbiztonsági és közlekedési szolgálat megszervezésével és ellátásával kapcsolatos adatok és egyéb bejegyzések nyilvántartására szolgálnak.
179. A rendőrkapitányságok közbiztonsági és közlekedési osztályain (őr-járőr, közlekedési útellenőrző alosztályon, rendőrőrsön külön-külön) az alábbi szolgálati okmányokat kell vezetni:

- a) munkatérkép (bűnügyi, közlekedési, baleseti munkatérkép);
- b) járőrkörzetesítési munkatérkép;
- c) Szolgálati Napló;
- d) Szolgálat Tervezet;
- e) Esemény-nyilvántartó füzet;
- f) Eligazítási füzet;
- g) Beszámoltatási füzet;
- h) Ellenőrzési Napló;
- i) Szolgálati könyv;
- j) osztály (őrs) területének leírása;
- k) járőrkörzetek területének leírása;
- l) járőrútirány-terv, őrutasítás.

Munkatérkép

- 180. Vezetésének célja, hogy a vezető, parancsnok naprakész állapotban, áttekinthetően lássa a területen előforduló bűncselekmények és közlekedési balesetek helyét, megkönynyítse az értékelő munkát, a szolgálat szervezését, akciók tervezését és a feladatok végrehajtásában résztvevők felkészítését.
- 181. A közlekedési útellenőrző alosztályokon, a budapesti kerületi kapitányságokon a közlekedési főelőadók baleseti munkatérképet vezetnek, melyen a balesetek előfordulási helyét, kimenetelét (halálos, súlyos, könnyű sérülés, sérülés nélküli) tüntetik fel.
- 182. A munkatérkép 1:5000 méretarányos államigazgatási térkép legyen, indokolt esetben a térkép arányosan nagyítható, illetve kicsinyíthető. Biztonsági zárral ellátott, falra szerelhető szekrényben kell elhelyezni. A munkatérképen az 1. számú melléklet egyezményes jeleit a térkép jobb alsó sarkán állandó jelleggel kell feltüntetni.

183. A bűncselekmények és közlekedési balesetek helyét a 2. számú melléklet egyezményes jeleivel kell felrajzolni a térképre helyezett átlátszó oleáta papírra. Az oleáta papírt akkor kell cserélni, (havonta, negyed vagy félévénként) mielőtt még nem vált áttekinthetlenné. A levett oleáta papíron fel kell tüntetni: mikortól meddig használták, majd a helyzetértékelők írásos anyagához kell csatolni.

Járőrközvetesítési munkatérkép

184. A közbiztonsági és közlekedési szerveknél a járőrközveteket külön térképen kell feltüntetni az alábbiak szerint:

- a) a Budapesti Rendőr-főkapitányságon a gépkocsizó, a gyalogos, gyalogos-kutyás, kerékpáros közveteket külön-külön térképen kell feltüntetni;
- b) a Gépkocsizó Járőr és Őrszolgálati Parancsnokságnál egy térképen kell feltüntetni a járőrközveteket;
- c) az elsőfokú rendőrkapitányságoknál egy térképen kell feltüntetni valamennyi járőrközvetet.

185. A térkép 1:5000 méretarányos államigazgatási térkép legyen. Indokolt esetben arányosan nagyítható, illetve kicsinyíthető. A térképen fel kell tüntetni a város, kerület határát, a közbiztonsági, vasúti, vízirendészeti körzeti megbízottak körzetét, a gépkocsizó, a gyalogos, gyalogos-kutyás, kerékpáros járőrközvetek határát, a körzet nagyságát hektárban, a lakosság lélekszámát, a fontosabb objektumokat, a körzet súlyponti kategóriába sorolását és a körzetek külön-külön csoportonkénti számozását a 3. számú mellékleten feltüntetett jelekkel. A 4. számú mellékleten feltüntetett mobil jelzésekkel kell jelölni folyamatosan a közterületi szolgálatot teljesítő erők elhelyezkedését.

186. A térképet azokon az ügyeleteken kell elhelyezni, ahonnan a közterületi szolgálatot ellátó állomány rádióon keresztül irányítható.

187. **Okmányok**

- a) **A Szolgálati Napló** a közbiztonsági és közlekedési állomány szolgálatának nyilvántartására szolgál. A naplót

az első bejegyzéstől kezdve titkosan kell kezelni és be-
telte után a vonatkozó utasításokban előírt ideig meg
kell őrizni. Vezetésének szabályait a „Vezetési utasítás”
tartalmazza.

- b) **A Szolgálat-tervezet** tartalmazza az állomány szolgálá-
tának tervezetét, szabadságát, szabad- és pihenőnap-
ját. A szolgálat-tervezetben és a Szolgálati Naplóban a
személyi sorszámok azonosak legyenek. A Szolgálati
Naplóban és a Szolgálat-tervezetben az 5. számú mel-
lékleten feltüntetett jelzéseket kell alkalmazni.
- c) **Az Esemény-nyilvántartó füzet** az előfordult események,
bejelentések rögzítésére szolgál. Az esemény-nyilvántar-
tó füzet az ügyeletes elszámoló okmánya, amelyet hite-
lesíteni kell. Vezetéséért, az adatok valóságáért az
az ügyeletes fejelemileg felelős. Az előfordult esemé-
nyeket, bejelentéseket időrendi sorrendben kell beje-
gyezni óra, perc megjelöléssel. Gondoskodni kell az in-
tézkedések megtételéről, amelyet az eseményfüzetbe
ugyancsak rögzíteni kell. Az ügyeleteseknek a szolgálat
átadását-átvételét az eseményfüzetbe ugyancsak be kell
jegyezni.
- d) **Az Eligazítási füzet** a szolgálatba induló rendőrök ré-
szére tartandó eligazítás főbb szempontjait tartalmazza.
A feladatokat a mindenkori eligazítást tartó parancsnok
— ügyeletes — a bűnügyi, közbiztonsági helyzet értéke-
lése alapján eligazítás előtt köteles beírni. Az eligazítási
füzetet hitelesíteni kell.
- e) **A Beszámoltatási füzet** a szolgálatból bevonuló járőr- és
órállomány által jelentettek rögzítésére szolgál. Veze-
téséért a beszámoltatást végző parancsnok (ügyeletes) a
felelős. A beszámoltatási füzetet hitelesíteni kell.
- f) **Az Ellenőrzési Naplóban** a kapitányságvezető, az osz-
tályvezető és a főkapitányságtól ellenőrzést végző sze-
mély jegyzi be az ellenőrzés tényét és megállapításait.
A megállapítások külön jelentésbe is foglalhatók, erre
azonban a bejegyzésben utalni kell.
- g) **A Szolgálati könyv** a rendkívüli járőr és ór szolgálati
feladatainak rögzítésére szolgál. A szolgálati könyvbe
minden számozott lapoldal két példányban van bekötve.

Az utasítást — másolópapír felhasználásával — két példányban kell elkészíteni. Az egyik példány a könyvben marad, a másik példányt pedig a szolgálatba induló rendőr kapja. A betelt szolgálati könyvet három évig, a könyvből kitépett lapokat egy hónapig kell megőrizni.

188. A Szolgálati könyv rovatainak kitöltése a következőképpen történik:

- a) az év, hó, nap rovatokba a pontos dátumot;
- b) az órától-óráig rovatba a szolgálat kezdetének idejét, az egyes feladatok elvégzésére adott időt és a bevonulás időpontját;
- c) a szám rovatba a Szolgálati Naplóban szereplő személyi sorszámot;
- d) a leírás rovatba a járőr útirány-terv, illetve az őrutasítás számát, a szolgálat megnevezését kell bejegyezni; Ezt követően le kell írni a rendőr feladatát, az ellenőrzési pontokat, az ott eltöltendő időt. A kitöltött lapot a parancsnok írja alá.

Ha a rendkívüli szolgálat több napon át tart ugyanazon a helyen és a feladat nem változik, akkor az időpont felüntetése mellett a leírás rovatba csak azt kell bejegyezni, hogy „Feladata az előző” vagy „Feladata azonos a hó nap beírtakkal”.

189. **Az osztály, illetve órs működési területének leírása, melynek tartalmaznia kell:**

- a) a terület nagyságát hektárban (folyamkilométerben);
- b) a községeket, településeket, lakosság lélekszámát;
- c) a fontosabb objektumokat (párt- és tömegszervezeteket, katonai objektumokat, üzemeket, állami gazdaságokat, tsz-eket, vasútállomásokat, műemlékeket, nagyobb raktárakat);
- d) az általános jellemzőket, a közbiztonsági és közlekedési viszonyokat;
- e) tömegesen látogatott helyeket (szórakozóhelyek, turista-házak, szállodák, sporttelep, fürdőhelyek);

f) a területen levő lőtereket, robbanóanyag raktárakat, lőfegyvertároló helyeket, lőfegyvert, lőszeret árusító üzleteket.

A terület leírását az osztályvezető, illetve a rendőrőrs parancsnoka készíti el. Az okmányt a szükségesnek megfelelően, de legalább évenként felül kell vizsgálni és a változásokat át kell vezetni.

190. **Járórkörzetek területének leírása:** a járórkörzetekről (gépkocsizó, gyalogos, gyalogos-kutyás) működési terület leírását kell készíteni a 189. pontban meghatározott tartalommal. A gépkocsizó járórkörzetek leírásának egy példányát annak az ügyelet vezetőjének kell átadni, aki a közterületen szolgálatot ellátó állományt rádión keresztül közvetlen irányítja.

191. **Járórútirány-terv,** őrutasítás a szolgálattal kapcsolatos utasításokat tartalmazza. A járőrök, mozgóőrök részére — a közbiztonságot, közlekedésbiztonságot befolyásoló tényezőket figyelembevéve — több változatban kell elkészíteni. A járórútirány-terveket nulla óras kezdéssel kell 4, 6, 10, 12 óra időtartamra készíteni. A járórútirány-terv tartalmazza:

- a) a járórútirány számát (járórkörzet és kategória számát);
- b) a járőr megnevezését;
- c) a mozgóőr, gyalogos járőr szolgálat teljesítésének helyét, idejét;
- d) az ellenőrzést igénylő fontosabb területrészeket, objektumokat;
- e) az összeköttetés módját és eszközeit;
- f) a munkaközi szünet idejét és helyét;
- g) az útirány-terv készítésének idejét;
- h) a készítő parancsnok aláírását.

192. Az objektum őrutasítás tartalmazza:

- a) az őrutasítás számát;

- b) az őrzendő objektum pontos nevét és helyét;
- c) az őr felállítási helyét, mozgási körzetét és feladatát;
- d) riadó vagy váratlan esemény bekövetkezésekor az őr teendőjét;
- e) az őrutasítás készítésének idejét;
- f) az őrutasítást készítő parancsnok aláírását.

A járőrútirány-tervet, az objektum őrutasítást két példányban kell elkészíteni. Az útirány-tervből, illetve az őrutasításból egy példányt a szolgálatba induló rendőr kap, egy példányt pedig a Szolgálati Naplóhoz kell csatolni.

IX. FEJEZET

VEGYES RENDELKEZÉSEK

193. A szabályzat rendelkezései a közbiztonsági és közlekedési járőr- és őrszolgálatot ellátókon túl értelemszerűen vonatkoznak a körzeti megbízottakra, a fogdaőrökre és a Belügyminisztérium önkéntes társadalmi segítőire is, ha járőr- és őrszolgálatot látnak el. Egyéb szolgálati tevékenységükre más szabályzatok rendelkeznek.
194. A fővárosban és azokban a városokban, ahol elsőfokú rendőrhatóság működik, a területet gépkocsizó, gyalogos, gyalogos-kutyás, motorkerékpáros járőrkörzetekre kell felosztani és a járőrkörzetesítési elvek szerint kell a szolgálatot szervezni, irányítani és ellátni.
195. A gépkocsizó járőrök rádión történő irányítása a rendőr-főkapitányságok, illetve a rendőrkapitányságok ügyeletei útján történik. A szolgálatot közvetlenül irányító vezető köteles megadni az ügyelet vezetőjének a járőrkörzetekbe vezényelt létszámot.
196. A járőrkörzetekbe lehetőleg ugyanazon rendőröket kell rendszeresen beosztani.

197. A járőrkörzeteket (körzetleírásokat) a fővárosban — a BRFK vezetője közbiztonsági helyettesének irányításával — a közbiztonsági osztály vezetője, a közlekedésrendszet vezetője, a rendőrkapitányságok vezetői alakítják ki állományukra vonatkozóan. A BRFK GÖP gépkocsizó járőrkörzetei egy vagy két kerületre, szükség szerint több kerület területére is kiterjednek. A járőrkörzeteket a Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője hagyja jóvá.

A járőrkörzetek kijelölésére kötelezett vezetők előzetesen kötelesek:

- a) a járőrkörzetek kijelölése előtt egymás véleményét kikérni;
- b) az elkészített körzetesítési terveket jóváhagyás előtt egymással koordinálni;
- c) a jóváhagyott tervek egy példányát egymás rendelkezésére bocsátani;
- d) a körzetekbe a járőrszolgálatot koordinálva előre megtervezni;
- e) a bekövetkezett változásokról egymást tájékoztatni.

198. A megyei rendőr-főkapitányságok területén a városokban a járőrkörzetekre vonatkozó javaslatokat a főkapitány közbiztonsági helyettesének irányításával a rendőrkapitányságok vezetői készítik el és a rendőr-főkapitányság vezetője hagyja jóvá.

A járőrkörzetek kategóriába sorolását a mindenkori bűnügyi operatív helyzet, a település jellegében beállott változások határozzák meg. A kategóriába sorolást szükség szerint, de legalább évenként felül kell vizsgálni és indokolt esetben módosítani.

A járőrkörzetek kialakításának elvei, módszerei

199. Járőrkörzet az a terület, melyen belül a bűnügyi, közbiztonsági, közlekedésbiztonsági helyzetet alapulvéve a különböző rendőri szervek és társadalmi erők összehangoltan és együttműködve közbiztonsági szolgálatot teljesítenek.

200. A közbiztonsági, bűnügyi helyzetet, a bűncselekmények alakulását figyelembevéve, a közigazgatási területet a következő kategóriába sorolva kell járőrkörzetekre osztani:
- I. kategória: ahol állandó jellegű 24 órás;
 - II. kategória: ahol 8—16 órás;
 - III. kategória: ahol nem állandó, ideiglenes vagy ideényjellegű (rövidebb-hosszabb időtartamú) ellenőrzés szükséges.
201. A járőrkörzetek kialakításánál, tervezésénél az alábbiakat kell figyelembe venni:
- a) a bűnügyi fertőzöttséget, a bűncselekmények elkövetési helyét, idejét, gyakoriságát;
 - b) a körzetek beépítettségét, a lakosság számát, sűrűségét;
 - c) a körzetek bejárhatóságát, az ellenőrzési lehetőségeket;
 - d) a párt, állami szervek, jelentős népgazdasági objektumok elhelyezkedését;
 - e) a közlekedési csomópontokat;
 - f) a forgalom nagyságát, időszakos megoszlását;
 - g) a forgalom számszerű alakulását;
 - h) az idegenforgalmilag gyakran látogatott helyeket;
 - i) a fegyveres erők, testületek és rendészeti szervek elhelyezkedését;
 - j) a rendelkezésre álló járőrállomány létszámát;
 - k) a társadalmi erőket;
 - l) a rendelkezésre álló hírendszereket és eszközöket.
202. A gépkocsizó járőrkörzeteket úgy kell kialakítani, hogy átfogják a város egész területét. A gyalogos, gyalogos-kutyás, kerékpáros körzetek a gépkocsizó járőrkörzeten belül helyezkednek el.
203. Azokat a területeket, amelyekre a járőrkörzetesítés nem terjed ki, a körzeti megbízotti szolgálattal, szükség szerint

járőrvezénnyel, illetve az önkéntes társadalmi segítők útján kell közbiztonsági ellenőrzés alatt tartani.

204. A rendőrkapitányság közbiztonsági és közlekedési osztály vezetője, az alosztályvezetők és az őrsparancsnokok a rendelkezésre álló járőrkocsikat — a kmb. csoport gépkocsijának kivételével — szolgálati ellenőrzés céljából, a gépkocsivezető távollétében ügyintézőként vezethetik.

MUNKATÉRKÉPEN HASZNÁLT STABIL JELZÉSEK

- = vastag, piros vonal a város, a járás, a kerület határa
- = vékony piros vonal a rendőrőrs határa
- = zöld vonal a kmb. határ
- = szaggatott zöld vonal a vkmb. határ
- = kék vonal a vízirendészeti kmb. határ
- = rendőr-főkapitányság
- = rendőrkapitányság (beleírva „V” vízirendészeti)
- = rendőrőrs (beleírva „V” = vízirendészeti, Pu = pályaudvari)
- = körzeti megbízott (a többi további sorszámot kap, pl. 2, 3, 4 stb.) (beleírva „V” = vízirendészeti, Pu = pályaudvari)
- = körzeti megbízotti csoport

OLEÁTA PAPIRON HASZNÁLT JELZÉSEK

= röpcédulaszórás, falraírás, izgatás

= emberölés és kísérlete

= testi sértés (súlyos, könnyű)

= hivatalos személy elleni erőszak

= rablás, kifosztás

= betöréses lopás

= erőszakos közöszülés

= lopás (1000 Ft-on belül)

= garázdaság, v = verekedés

= zsebtolvajlás

= közlekedési baleset (H. S. K.)

= vasúti baleset

= vízi baleset

= vízbe fulladás

JÁRÓRKÖRZETESÍTÉSI MUNKATÉRKÉP STABIL JELZÉSEI

 = vastag, piros vonal a város, kerület határa

 = vékony piros vonal a rendőrőrs határa

 = zöld vonal a körzeti megbízott körzet határa

 = fekete vonal a gépkocsizó járőrközvet határa

 = barna vonal a gyalogos járőrközvet határa

 = lila vonal a gyalogos-kutyás járőrközvet határa

 = kék vonal a kerékpáros járőrközvet határa

1/1. gk. j.

= I. kategóriába sorolt körzet 1. gépkocsizó járőr

= 4 hektár a körzet nagysága
8900 fő a körzet lakossága

= fontosabb objektumok

A fentiekén túl az 1. számú mellékleten feltüntetett ábrákkal a belügyi objektumokat is fel kell tüntetni.

JÁRORKÖRZETESÍTÉSI MUNKATÉRKÉP (MÁGNESES) MOBIL JELZÉSEI

-
 = gépkocsizó (URH) járőr
-
 = gépkocsizó járőr (UAZ)
-
 = gyalogos járőr
-
 = gyalogos-kutyás járőr
-
 = motorkerékpáros járőr
-
 = motorkerékpáros járőr
(oldalkocsival)
-
 = mozgór
-
 = kerékpáros járőr
-
 = körzeti megbízott
-
 = objektumőr

A SZOLGÁLATI NAPLÓBA ÉS SZOLGÁLATI TERVEZETEN HASZNÁLT RÖVIDÍTÉSEK JELZÉSEI

1/o.	= 1. sz. objektumőr
1/b. ór	= 1. sz. biztonsági ór
2/m. ór	= 2. sz. mozgóór
3/ú. ór	= 3. sz. útelzáró ór
4/d. ór	= 4. sz. díszőr
1/5. gy. j.	= I. kategóriájú 5. sz. gyalogos járőr
6/kp. j.	= 6. sz. kerékpáros járőr
7/k. j.	= 7. sz. kutyás járőr
8/l. j.	= 8. sz. lovas járőr
9/gk. j.	= 9. sz. gépkocsizó járőr
10/U. j.	= 10. sz. UAZ gépkocsis járőr
11/mkp. j.	= 11. sz. motorkerékpáros járőr
12/v. j.	= 12. sz. vízi járőr
F	= fogdaőr
Ü	= ügyeletes tiszthelyettes
K	= készenléti szolgálat
mő., ör., i.	= ha a szolgálat megerősítése céljából munkás- őrt, önkéntes rendőrt, vagy Ifjú Gárdistát is beosztanak
X	= szabadságon
P	= pihenőnapon
SZ	= szabadnapon
SZI	= szabadidős
B	= beteg
L	= lövészeten
O	= oktatáson
FSZ	= futárszolgálat (ha nem közbiztonsági szolgál- lat közben teljesíti)
Fogd.	= büntetését tölti
V	= vezénylés
Id.	= egyéb berendelés

Megjegyzés:

A szolgálat tervezeten a szabadságot, a szabad- és pihenőnapokat szombaton, vasárnap és szolgálatmentes ünnepnapon pirossal kell jelölni.

TARTALOMJEGYZÉK

A Magyar Népköztársaság belügyminiszterének 27/1982. számú parancsa a Járőr- és Őrszolgálati Szabályzat kiadásáról	1
--	---

I. Fejezet

A megyei rendőr-főkapitányságok közbiztonsági és közlekedési, — a Budapesti Rendőr-főkapitányság közbiztonsági — osztályvezetőjének (továbbiakban: főkapitánysági osztályvezető) hatásköre, feladata	5
A megyei rendőr-főkapitányságok közbiztonsági, közlekedési — a Budapesti Rendőr-főkapitányság körzeti megbízotti, ór-járőr, rendezvénybiztosítási és karhatalmi — alosztályvezetőjének, (továbbiakban: alosztályvezető) hatásköre, feladata	7
Rendőrkapitányságok közbiztonsági és közlekedési — kerületi, rendőrkapitányság közbiztonsági — osztályvezetőjének (továbbiakban: osztályvezető) hatásköre, feladata	8
Osztályvezetőhelyettes, előadó, hatásköre, feladata	10
A rendőrkapitányságok — BRFK-n a GÖP és a közlekedésrendészet — alosztályvezetőinek, őrsparancsnokainak hatásköre, feladata	10
Alosztályvezető-helyettes, őrsparancsnok-helyettes feladata, jogköre	11

II. Fejezet

Az elemző-értékelő munka főbb szempontjai	11
---	----

III. Fejezet

A szolgálat tervezése és szervezése	13
---	----

IV. Fejezet

Parancsnoki feladatmeghatározás	15
— A parancsnok eligazítása, munkaértekezletek rendje	15

V. Fejezet

A járőr-, ór- és ügyeleti szolgálat	17
---	----

— A járőrszolgálat	17
— Az őrszolgálat	18
— Az ügyeleti szolgálat feladata, jogköre	20

VI. Fejezet

A szolgálatteljesítés rendje, a járőr és őr feladatai	21
— A szolgálatteljesítés rendje	21
— Hivatali szolgálati (munka-) idő-rendszer	22
Vezényléses szolgálati (munka-) idő-rendszer	22
I. számú váltásos szolgálati (munka-) idő-rendszer	23
II. számú váltásos szolgálati (munka-) idő-rendszer	23
A szolgálati munkaidő-rendszerek közös szabályai	24
Munkaközi szünet, szabadidő, pihenőnap, szabadnap, szolgálatmentes ünnepnap	24
A szolgálati munkarenddel összefüggő egyéb feladatok szabályai	27
A szolgálat ellátása	27
Az őrhelyen történő váltás	30
A járőr és az őr feladatai	30

VII. Fejezet

A járőr- és őrállomány eligazítása, ellenőrzése, beszámoltatása ...	33
— Eligazítás	33
— Ellenőrzés	34
— Beszámoltatás	35

VIII. Fejezet

Fegyverzet, felszerelés, szolgálati okmányok	36
Fegyverzet, felszerelés	36
A szolgálati okmányok és vezetésük módja	37
— Munkatérkép	38
— Járőrkerzetesítési munkatérkép	39
— Okmányok	39

IX. Fejezet

Vegyes rendelkezések	43
A járőrkörzetek kialakításának elvei, módszerei	44

M e l l é k l e t e k

1. számú melléklet	47
2. számú melléklet	48
3. számú melléklet	49
4. számú melléklet	50
5. számú melléklet	51